

ME OMAWIA ZAŁOŻENIA MECHANIZMU WSPARCIA DLA KOGENERACJI PO 2018 ROKU

W trakcie piątej edycji seminarium pt. *Czynniki rozwoju inwestycji kogeneracyjnych* Andrzej Kaźmierski, Dyrektor Departamentu Energii Odnawialnej w Ministerstwie Energii omówił założenia mechanizmu wsparcia dla kogeneracji po roku 2018.

„Wszystkie istniejące instalacje kogeneracyjne będą dopuszczone do wsparcia, które odpowiadało będzie luce finansowej pomiędzy kosztami wytwarzania energii elektrycznej w jednostkach wysokosprawnej kogeneracji, a rynkową ceną energii - system wsparcia oparty będzie o formułę premii dopłacanej do ceny energii elektrycznej. Powyższe rozwiązanie w odróżnieniu od zaproponowanego modelu aukcyjnego dla nowych instalacji lepiej odpowiada potrzebom instalacji istniejących, które dla utrzymania produkcji energii elektrycznej na dotychczasowym poziomie wymagają stosownego wsparcia - wyeliminowane zostaje ryzyko, że istniejąca jednostka nie wygra aukcji, a tym samym nie będzie mogła utrzymać dotychczasowej produkcji. Przedmiotem wsparcia będzie premia do wytworzonej energii elektrycznej. Proponowany mechanizm gwarantuje operatorom istniejących instalacji stały strumień przychodów ustalony w postaci premii do ceny energii elektrycznej. Premia przyznawana dla każdej MWh wytworzonej energii elektrycznej w jednostkach wysokosprawnej kogeneracji wydaje się być optymalnym rozwiązaniem dla istniejących instalacji” - stwierdził Kaźmierski.

Reprezentant Ministerstwa Energii poinformował, że wysokość premii kierowanej do istniejących instalacji wysokosprawnej kogeneracji określana będzie corocznie przez Ministra Energii. Aby zapewnić, że wysokość premii jest optymalnie dostosowana do pokrycia luki finansowej pomiędzy kosztami wytwarzania energii elektrycznej w jednostkach wysokosprawnej kogeneracji a ceną rynkową energii, wysokość premii będzie ustalana w oparciu o rzeczywiste dane rynkowe. Coroczne ustalanie wysokości premii umożliwi właściwe dostosowywanie jej wysokości do zmieniających się warunków rynkowych. Jednocześnie dopuszcza się możliwość określania wysokości premii na poziomie 0 zł/MWh, co oznaczać będzie, że w danym roku warunki rynkowe umożliwiają instalacjom wysokosprawnej kogeneracji funkcjonowanie bez konieczności dodatkowego wsparcia. Przed uzyskaniem wsparcia w postaci premii do każdej MWh wytworzonej energii elektrycznej w jednostkach wysokosprawnej kogeneracji wszystkie instalacje będą musiały przejść proces prekwalfikacji na poziomie Prezesa URE. Prekwalfikacja w odniesieniu do istniejących instalacji będzie uproszczona względem nowych instalacji i polegać będzie na prawidłowej kwalifikacji do właściwego koszyka technologicznego.

Jednostki wysokosprawnej kogeneracji zostaną przypisane do stosownych koszyków, które grupować będą instalacje o porównywalnych parametrach ekonomicznych

W celu zapewnienia, aby wysokość premii ustalona została na odpowiednim poziomie zapewniającym pokrycie luki finansowej, przy jednoczesnym zapewnieniu, że wysokość premii nie będzie zbyt wysoka dla jednostek o niższych potrzebach wsparcia, proponuje się stworzenie kilku koszyków, które

grupować będą instalacje o podobnych parametrach ekonomicznych. W drodze rozporządzenia Minister Energii ustalać będzie dla każdego z koszyków odrębną wysokość premii, która dostosowana będzie do potrzeb poszczególnych grup jednostek. Mając na uwadze zdywersyfikowaną strukturę wiekową istniejących jednostek wysokosprawnej kogeneracji oraz konieczność uwzględnienia przedmiotowego aspektu w wysokości premii, jaką dane instalacje otrzymują, proponuje się wprowadzenie współczynnika korygującego wysokość premii z uwagi na wiek instalacji. Powyższe działanie umożliwi pokrycie kosztów kapitałowych i operacyjnych jednostkom nowszym lub poddanym modernizacji, które nie zostały w pełni zamortyzowane oraz pokrycie jedynie kosztów operacyjnych tym instalacjom, które pomimo zamortyzowania wymagają dalszego wsparcia operacyjnego dla utrzymania produkcji.

Nowy system wsparcia opierać się będzie o rozwiązania aukcyjne

W przypadku nowych inwestycji istotne jest wprowadzenie efektu zachęty dla inwestorów przy zachowaniu konkurencyjności mechanizmu alokacji środków systemu wsparcia. W proponowanym mechanizmie aukcyjnym każdy z inwestorów przedstawiać będzie jedną ofertę w ramach aukcji. Wygrywają oferty o najniższych cenach ofertowych. Wprowadzenie aukcji rozliczanych według ceny ofertowej („pay as bid”) promuje wyłącznie najbardziej efektywne technologie oraz lokalizacje, przy jednoczesnej minimalizacji kosztów funkcjonowania systemu. Dla zapewnienia, że procedura aukcyjna zachowa charakter konkurencyjny, wprowadzone zostaną mechanizmy, których celem będzie odrzucenie określonego procentu ofert aukcyjnych w sytuacji, gdy podaż projektów będzie mniejsza niż dostępna w ramach aukcji pula energii elektrycznej (wolumen zgłoszony w ramach aukcji będzie mniejszy niż planowany do zakupu). Dzięki przedmiotowemu działaniu ograniczona zostanie możliwość osiągnięcia nadmiernych korzyści finansowych w sytuacji braku odpowiedniej liczby projektów biorących udział w danej aukcji.

Wsparcie udzielane na 15 lat

Dla zapewnienia stabilności wsparcia oraz długofalowego planowania działań inwestycyjnych w obszarze wysokosprawnej kogeneracji niezbędne jest podjęcie środków zapewniających gwarancję niezmienności wsparcia w okresie niezbędnym do zwrotu poniesionych przez inwestorów nakładów inwestycyjnych. Proponowany okres na jaki zostanie udzielone wsparcie – 15 lat, wydaje się być optymalnym i wystarczającym z punktu widzenia inwestorów.

Przedmiotem aukcji będzie premia do wytworzonej energii elektrycznej

Proponowany mechanizm gwarantować będzie inwestorom, którzy wygrali w aukcji stały strumień przychodów ustalony w postaci premii do ceny energii elektrycznej. System premiowy jest predestynowany dla jednostek kogeneracyjnych spalających paliwa kopalne i odnawialne (charakteryzujących się dużym udziałem kosztów zmiennych), ponieważ umożliwi minimalizację ryzyka działalności wynikającego z ponadplanowego wzrostu cen paliw oraz kosztów uprawnień do emisji CO₂ (automatyczny wzrost rynkowej ceny energii w konsekwencji wzrostu ceny paliwa i kosztów uprawnień do emisji CO₂ kompensuje ryzyko prognostyczne).

Aukcje poprzedzać będzie proces prekwalfikacji

Proces prekwalfikacji (dopuszczenia do aukcji) jest kluczowym elementem całego systemu wsparcia, umożliwiającym weryfikację zamierzeń inwestycyjnych z punktu widzenia właściwej oceny ich gotowości oraz możliwości realizacji. W ramach procesu prekwalfikacji prowadzona będzie bieżąca weryfikacja projektów nowych jednostek kogeneracyjnych. Każdy projekt inwestycyjny jest zobligowany do przejścia procesu prekwalfikacji jednorazowo przed przystąpieniem do aukcji. Proces prekwalfikacji uczestników ma na celu dopuszczenie do udziału w aukcjach wyłącznie te projekty,

które będą miały techniczną możliwość produkcji energii elektrycznej z wysokosprawnej kogeneracji. Pozytywne przejście procesu weryfikacji umożliwi inwestorowi wzięcie udziału w aukcji. Proces prekwalfikacji pełni również istotną rolę informacyjną, na podstawie której może być szacowany potencjał inwestycyjny, a tym samym prawidłowo określany budżet aukcyjny. Aukcje przeprowadzane będą odrębnie w 3 koszykach aukcyjnych – osobno dla instalacji przemysłowych oraz pozostałych instalacji (w tym przypadku wprowadzony zostanie podział na instalacje do i powyżej 20 MW mocy zainstalowanej elektrycznej).

Budżet aukcyjny ustalany będzie przez Ministra Energii w roku poprzedzającym rok przeprowadzenia aukcji

W celu zwiększenia elastyczności w zarządzaniu rozwojem instalacji wysokosprawnej kogeneracji proponuje się, aby podmiotem odpowiedzialnym za kształtowanie budżetu aukcyjnego był Minister Energii. Coroczne określanie budżetu aukcyjnego na kolejny rok w drodze rozporządzenia umożliwi właściwą kontrolę nad niezbędnymi inwestycjami w sektorze wysokosprawnej kogeneracji z punktu widzenia bezpieczeństwa energetycznego. Jednocześnie proces konsultacji społecznych corocznych rozporządzeń będzie właściwym momentem do dyskusji z partnerami społecznymi, co do potrzeb inwestycyjnych oraz gotowości realizacji inwestycji w zdefiniowanym punkcie czasu.

Minister Energii określać będzie maksymalną wysokość premii w ramach każdego z 3 koszyków aukcyjnych

Celem wskazywania maksymalnej możliwej wysokości premii jest chęć uniknięcia nadmiernego wsparcia w sytuacji ograniczonej puli projektów startujących w ramach aukcji. Planuje się wprowadzenie analogicznego rozwiązania, jak w przypadku systemu wsparcia dla odnawialnych źródeł energii, gdzie Minister Energii określa tzw. cenę referencyjną, czyli maksymalną cenę z jaką można przystąpić do aukcji. Mechanizm wsparcia będzie uwzględniał zmienność kosztów wytwarzania energii w czasie – możliwość zmiany wysokości premii w zależności od zdefiniowanych warunków zewnętrznych. Mając na uwadze fakt, iż w aspekcie długoterminowym funkcjonowanie instalacji kogeneracyjnych uzależnione jest przede wszystkim od zmieniających się kosztów operacyjnych (głównie koszty paliwa, zmiany cen energii elektrycznej i ciepła na rynku oraz cen uprawnień do emisji CO₂) proponuje się wprowadzenie mechanizmów, które pozwolą na ograniczenie niekorzystnego wpływu ww. czynników, co docelowo zapewni inwestorom większą stabilność oraz pewność inwestycji, a tym samym wpłynie pozytywnie na koszty systemu wsparcia. Zaproponowany mechanizm będzie umożliwiał zmianę wysokości premii ustalonej w drodze aukcji w sytuacji istotnej zmiany warunków rynkowych, przy jednoczesnym założeniu, że zmiana ta nie będzie powodowała przydzielenia wsparcia w wysokości przekraczającej dozwoloną wysokość pomocy publicznej.

Feed in premium

Dla instalacji najmniejszych (o mocy zainstalowanej elektrycznej do 1 MW) proponuje się wprowadzenie odrębnego mechanizmu polegającego na zagwarantowaniu stałej premii do ceny energii elektrycznej (feed in premium), o z góry określonej wartości. Powyższe działanie umożliwi rozwój najmniejszych instalacji poprzez zapewnienie wystarczających środków finansowych na ich funkcjonowanie, przy jednoczesnej eliminacji barier administracyjnych związanych z partycypacją w aukcyjnym systemie wsparcia.